

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY č. 994/2012/EU

ze dne 25. října 2012,

kterým se zavádí mechanismus výměny informací o mezivládních dohodách mezi členskými státy a třetími zeměmi v oblasti energetiky

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 194 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropská rada požádala členské státy, aby od 1. ledna 2012 informovaly Komisi o všech svých nových a stávajících dvoustranných dohodách uzavřených se třetími zeměmi v oblasti energetiky. Komise by měla tyto informace zpřístupnit vhodnou formou všem ostatním členským státům a zohlednit přitom nutnost ochrany citlivých obchodních informací.
- (2) Podle článku 4 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) učiní členské státy veškerá vhodná opatření k plnění závazků, které vyplývají ze Smluv nebo z aktů orgánů Unie. Členské státy by proto měly zabránit jakémukoli nesouladu mezi právem Unie a mezinárodními dohodami uzavřenými mezi členskými státy a třetími zeměmi či takový nesoulad odstranit.
- (3) Pro řádné fungování vnitřního trhu s energií je nezbytné, aby se dovoz energie do Unie plně řídil pravidly o vytvoření vnitřního trhu s energií. Vnitřní trh s energií, který by nefungoval řádně, by vedl ke zranitelnosti Unie z

hlediska zabezpečení dodávek energie a v tomto ohledu ji znevýhodňoval, přičemž by narušoval její potenciální přínos pro evropské spotřebitele a průmysl. Vysoký stupeň transparentnosti u dohod mezi členskými státy a třetími zeměmi v oblasti energetiky by Unii umožnil jednat koordinovaně a v duchu solidarity s cílem zajistit, aby tyto dohody byly v souladu s právem Unie a účinně zabezpečovaly dodávky energie. Tato transparentnost by byla rovněž prospěšná pro dosažení užší spolupráce uvnitř Unie zaměřené na vnější vztahy v oblasti energetiky i pro dosažení dlouhodobých politických cílů Unie, jež se týkají energetiky, klimatu a zabezpečení dodávek energie.

- (4) Měl by proto být zaveden nový mechanismus výměny informací. Vztahovat by se měl pouze na mezivládní dohody, které mají dopad na vnitřní trh s energií nebo zabezpečení dodávek energie v Unii, neboť tyto dvě oblasti spolu vzájemně souvisí. Za počáteční posouzení, zda určitá mezivládní dohoda nebo jiný dokument, na nějž mezivládní dohoda výslovně odkazuje, mají dopad na vnitřní trh s energií nebo na zabezpečení dodávek energie v Unii, by měly být odpovědné členské státy; v případě pochybnosti by členské státy měly konzultovat Komisi. Na vnitřní trh s energií nebo na zabezpečení dodávek energie v Unii v zásadě nemají dopad dohody, které již nejsou v platnosti nebo které se již neuplatňují, a mechanismus výměny informací by se na takové dohody tedy neměl vztahovat. Mechanismus výměny informací by se měl zejména vztahovat na veškeré mezivládní dohody, které mají dopad na dodávky zemního plynu, ropy nebo elektřiny prostřednictvím pevné infrastruktury nebo které mají vliv na množství energie dovážené do Unie.
- (5) Mezivládní dohody, které musí být oznámeny Komisi v celém svém rozsahu na základě jiných aktů Unie, by měly být z mechanismu výměny informací vyňaty. Toto vymezení by však nemělo vztahovat na mezivládní dohody se třetími zeměmi, které mají dopad na rozvoj a využívání plynárenských infrastruktur a dodávek plynu a které musí být Komisi sděleny podle čl. 13 odst. 6 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 994/2010 ze dne 20. října 2010 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu ⁽³⁾. Takové dohody by se měly oznamovat podle pravidel stanovených tímto rozhodnutím. Aby se zabránilo duplicitám, mělo by se

⁽¹⁾ Úř. věst. C 68, 6.3.2012, s. 65.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 13. září 2012 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 4. října 2012.

⁽³⁾ Úř. věst. L 295, 12.11.2010, s. 1.

mít za to, že oznámením předloženým v souladu s tímto rozhodnutím je splněna povinnost stanovená v čl. 13 odst. 6 písm. a) nařízení (EU) č. 994/2010.

- (6) Toto rozhodnutí by se nemělo vztahovat na mezivládní dohody týkající se záležitostí, na něž se vztahuje Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii.
- (7) Toto rozhodnutí nevytváří závazky týkající se dohod mezi obchodními subjekty. Nebrání však členským státům v tom, aby dobrovolně oznamovaly Komisi obchodní dohody, na něž se v mezivládních dohodách výslovně odkazuje. Jelikož obchodní dohody mohou rovněž obsahovat regulační ustanovení, měly by mít obchodní subjekty sjednávající obchodní dohody se subjekty ze třetích zemí možnost požádat Komisi o poradenství, aby se zabránilo případným konfliktům s právem Unie.
- (8) Členské státy by měly Komisi předložit všechny stávající mezivládní dohody, ať již vstoupily v platnost, nebo se provádějí prozatímně ve smyslu článku 25 Vídeňské úmluvy^o smluvním právem, a dále veškeré nové mezivládní dohody.
- (9) Více transparentnosti ohledně budoucích mezivládních dohod, jež budou mezi členskými státy a třetími zeměmi v oblasti energetiky sjednávány, nebo jež se sjednávají, by mohlo přispět k jednotnému přístupu členských států k takovým dohodám, jakož i k souladu s právem Unie a k zabezpečení dodávek energie v Unii. Proto by členské státy měly mít možnost Komisi informovat o jednáních týkajících se nových mezivládních dohod nebo změn mezivládních dohod stávajících. Pokud členské státy tuto možnost zvolí, měla by být Komise pravidelně informována o pokroku v jednáních. Členské státy by měly mít možnost Komisi vyzvat, aby se jednání účastnila jako pozorovatel.

Komise by rovněž měla mít možnost účastnit se jednání jako pozorovatel na vlastní žádost, souhlasí-li s její účastí dotčený členský stát. Členské státy by rovněž měly mít možnost Komisi požádat, aby jim byla při jejich jednání s třetími zeměmi nápomocna. Komise by v takovém případě měla mít možnost poskytnout poradenství, jak zabránit nesouladu s právem Unie, a poukázat na cíle energetické politiky Unie a na zásadu solidarity mezi členskými státy.

- (10) Komise by měla provést posouzení souladu stávajících mezivládních dohod s právem Unie. V případě zjištěného nesouladu by měly členské státy učinit všechny nezbytné kroky k nalezení vhodného řešení, které tento nesoulad odstraní.

- (11) Členské státy by měly mít v zájmu větší transparentnosti a zamezení možných konfliktů s právem Unie možnost informovat Komisi o nové mezivládní dohodě se třetí zemí před zahájením vyjednávání o ní nebo v jeho průběhu. Pokud členský stát, jenž sjednal mezivládní dohodu, informoval o této skutečnosti Komisi před uzavřením jednání a postoupil jí návrh mezivládní dohody, měla by mít Komise možnost sdělit dotčenému členskému státu své stanovisko ohledně souladu sjednané dohody s právem Unie. Komise má v souladu s článkem 258 Smlouvy o fungování EU právo zahájit řízení o porušení Smlouvy, domnívá-li se, že členský stát nesplnil povinnosti, jež pro něj ze Smlouvy o fungování EU vyplývají.
- (12) Všechny ratifikované mezivládní dohody v konečném znění, na něž se toto rozhodnutí vztahuje, by měly být předány Komisi, aby o nich mohla informovat všechny ostatní členské státy.
- (13) Komise by měla veškeré obdržené informace zpřístupnit všem ostatním členským státům v zabezpečené elektronické podobě. Požádá-li členský stát o důvěrné zacházení s informacemi, které předložil, měla by Komise tuto žádost respektovat. Žádosti o zachování důvěrnosti by však neměly omezit přístup Komise k důvěrným informacím, protože Komise potřebuje mít komplexní informace pro vlastní posouzení. Komise by měla odpovídat za to, že bude zaručeno uplatňování ustanovení o zachování důvěrnosti. Žádostmi o zachování důvěrnosti by nemělo být dotčeno právo na přístup k dokumentům stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise⁽¹⁾.
- (14) Považuje-li členský stát některou mezivládní dohodu za důvěrnou, měl by Komisi poskytnout její shrnutí, které bude moci být postoupeno ostatním členským státům.
- (15) Stálá výměna informací o mezivládních dohodách na úrovni Unie by měla umožnit rozvoj osvědčených postupů. Komise, případně ve spolupráci s Evropskou službou pro vnější činnost, pokud jde o vnější politiky Unie, by na základě těchto osvědčených postupů měla vypracovat dobrovolná vzorová ustanovení, která lze používat v mezivládních dohodách mezi členskými státy a třetími zeměmi. Používání těchto vzorových ustanovení by mělo mít za cíl zabránit konfliktům mezivládních dohod s právem Unie, zejména s právními předpisy v oblasti hospodářské soutěže a s pravidly pro vnitřní trh s energií, či konfliktům s mezinárodními dohodami, které Unie uzavřela. Jejich používání by mělo být dobrovolné a jejich obsah by mělo být možno přizpůsobit konkrétním okolnostem.

(¹) Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43.

- (16) Vzhledem k existenci vnitřního trhu s energií a cílů energetické politiky Unie by členské státy měly při sjednávání mezivládních dohod v oblasti energetiky, jež mají na energetickou politiku Unie dopad, tyto cíle náležitě zohledňovat.
- (17) Lepší vzájemné znalosti stávajících a nových mezivládních dohod by měly přispět k lepší koordinaci v oblasti energetiky mezi jednotlivými členskými státy a mezi členskými státy a Komisí. Tato účinnější koordinace by měla členským státům umožnit plně těžit z politické a ekonomické síly Unie a měla by umožnit Komisi navrhnout řešení problémů, které byly v oblasti mezivládních dohod zjištěny.
- (18) Komise by měla usnadňovat a podporovat koordinaci mezi členskými státy, s cílem posilovat celkovou strategickou úlohu Unie prostřednictvím pevného a účinného koordinovaného přístupu k producentským, tranzitním i spotřebitelským zemím.
- (19) Mechanismem výměny informací, včetně posouzení, která provedou členské státy při jeho provádění, není dotčeno uplatňování pravidel Unie týkajících se porušení předpisů, státní podpory a hospodářské soutěže.
- (20) Komise by měla posoudit, zda toto rozhodnutí dostatečně a účinně zajišťuje soulad mezivládních dohod s právem Unie a vysokou míru koordinace mezi členskými státy, pokud jde o mezivládní dohody v oblasti energetiky.
- (21) Jelikož cíle tohoto rozhodnutí, totiž zajištění výměny informací o mezivládních dohodách v oblasti energetiky mezi členskými státy a Komisí, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, ale může jej být z důvodu účinků tohoto rozhodnutí lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto rozhodnutí rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle,

PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tímto rozhodnutím se za účelem optimalizace fungování vnitřního trhu s energií zavádí mechanismus výměny informací mezi členskými státy a Komisí o mezivládních dohodách v oblasti energetiky vymezených v článku 2.
2. Toto rozhodnutí se nevztahuje na mezivládní dohody, na které se v celém jejich rozsahu již vztahují jiné zvláštní oznamovací postupy podle práva Unie.

Bez ohledu na první pododstavec se toto rozhodnutí vztahuje na mezivládní dohody, které mají být sděleny Komisi podle čl. 13 odst. 6 písm. a) nařízení (EU) č. 994/2010.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto rozhodnutí se rozumí:

- 1) „mezivládní dohodou“ jakákoli právně závazná dohoda mezi jedním či několika členskými státy a jednou či několika třetími zeměmi, která má dopad na činnost nebo fungování vnitřního trhu s energií nebo na zabezpečení dodávek energie v Unii; upravuje-li taková právně závazná dohoda i jiné otázky, jsou za „mezivládní dohodu“ považována pouze ta její ustanovení, která souvisejí s energetikou, včetně obecných ustanovení použitelných na ustanovení související s energetikou;
- 2) „stávající mezivládní dohodou“ mezivládní dohoda, která vstoupila v platnost nebo je prozatímně prováděna před vstupem tohoto rozhodnutí v platnost.

Článek 3

Výměna informací mezi členskými státy a Komisí

1. Do 17. února 2013 předloží členské státy Komisi veškeré stávající mezivládní dohody, včetně jejich příloh a změn. Pokud tyto stávající mezivládní dohody výslovně odkazují na další texty, předloží členské státy Komisi rovněž tyto další texty, pokud obsahují prvky, které mají dopad na fungování vnitřního trhu s energií nebo na zabezpečení dodávek energie v Unii. Tato povinnost se však nevztahuje na dohody mezi obchodními subjekty.

Stávající mezivládní dohody, které v době vstupu tohoto rozhodnutí v platnost již byly Komisi sděleny podle čl. 13 odst. 6 písm. a) nařízení (EU) č. 994/2010, se pro účely tohoto odstavce považují za předložené, pokud uvedené sdělení splňuje požadavky prvního pododstavce tohoto odstavce. Do 17. února 2013 informují členské státy Komisi, zda má být některá část těchto mezivládních dohod považována za důvěrnou a zda mohou být sdělené informace postoupeny dalším členským státům.

Pokud na základě tohoto odstavce předloží členský stát Komisi stávající mezivládní dohody, které rovněž spadají do oblasti působnosti čl. 13 odst. 6 písm. a) nařízení (EU) č. 994/2010, má se za to, že splnil oznamovací povinnosti podle uvedeného článku.

2. Má-li Komise na základě svého prvního posouzení pochybnosti ohledně souladu dohod jí předložených podle odstavce 1 s právem Unie, zejména s právními předpisy Unie v oblasti hospodářské soutěže a s právními předpisy pro vnitřní trh s energií, informuje o tom dotyčné členské státy do devíti měsíců od předložení uvedených dohod.

3. Před jednáním se třetí zemí o mezivládní dohodě či o změně stávající mezivládní dohody nebo během takového jednání může členský stát Komisi písemně informovat o cílech jednání a o ustanoveních, která mají být jejich předmětem, a sdělit jí jakékoli další významné informace. Pokud členský stát Komisi takto o jednáních uvědomí, pravidelně pak Komisi informuje o pokroku v jednáních.

Dotyčný členský stát Komisi sdělí, zda mohou být informace předložené podle prvního pododstavce postoupeny ostatním členským státům. Pokud dotyčný členský stát sdělil, že informace mohou být postoupeny, Komise obdržené informace zpřístupní všem členským státům v zabezpečené elektronické podobě, s výjimkou částí považovaných v souladu s článkem 4 za důvěrné.

4. Pokud členský stát uvědomí Komisi o jednáních podle odstavce 3, může mu Komise poskytnout poradenství ohledně toho, jak zabránit nesouladu sjednávané mezivládní dohody nebo změny stávající mezivládní dohody s právem Unie.

5. Po ratifikaci mezivládní dohody nebo změny mezivládní dohody předloží dotyčný členský stát mezivládní dohodu nebo změnu mezivládní dohody, včetně jejich příloh, Komisi.

Pokud mezivládní dohoda nebo změna mezivládní dohody výslovně odkazují na další texty, předloží členské státy rovněž tyto další texty, pokud obsahují prvky, které mají dopad na fungování vnitřního trhu s energií nebo na zabezpečení dodávek energie v Unii. Tato povinnost se však nevztahuje na dohody mezi obchodními subjekty.

6. Aniž je dotčen odstavec 7 tohoto článku a článek 4, Komise zpřístupní dokumenty obdržené podle odstavců 1 a 5 v zabezpečené elektronické podobě všem ostatním členským státům.

7. Pokud členský stát v souladu s článkem 4 pověří Komisi, aby určitou stávající mezivládní dohodu, změnu stávající mezivládní dohody nebo novou mezivládní dohodu ostatním členským státům nezpřístupnila, dá tento členský stát k dispozici shrnutí předložených informací. Toto shrnutí obsahuje alespoň následující údaje týkající se dané dohody nebo změny:

- a) předmět;
- b) cíl a oblast působnosti;
- c) dobu trvání;
- d) smluvní strany a
- e) informace o hlavních prvcích.

Komise zpřístupní tato shrnutí všem ostatním členským státům v elektronické podobě.

Článek 4

Důvěrnost

1. Členský stát může při poskytnutí informací Komisi podle čl. 3 odst. 1 až 6 uvést, zda některé z informací, obchodní či jiné povahy, jejichž zveřejnění by mohlo poškodit činnost příslušných stran, mají být považovány za důvěrné a zda mohou být poskytnuté informace postoupeny dalším členským státům. Komise tyto pokyny respektuje.

2. Přístup Komise k důvěrným informacím není žádostmi o zachování důvěrnosti podle tohoto článku omezen. Komise zajistí, aby byl přístup k důvěrným informacím přísně omezen na útvary Komise, pro které je přístup k těmto informacím zcela nezbytný.

Článek 5

Pomoc ze strany Komise

Pokud členský stát uvědomí Komisi o jednáních podle čl. 3 odst. 3, může Komisi požádat o pomoc v těchto jednáních.

Na žádost dotyčného členského státu, nebo na žádost Komise, a s písemným souhlasem dotyčného členského státu se Komise může jednání účastnit jako pozorovatel.

Pokud se Komise účastní jednání jako pozorovatel, může dotyčnému členskému státu poskytnout poradenství ohledně toho, jak zabránit nesouladu sjednávané mezivládní dohody nebo změny mezivládní dohody s právem Unie.

Článek 6

Posouzení souladu

1. Pokud členský stát sjednávající mezivládní dohodu nebo změnu stávající mezivládní dohody není s to dospět na základě vlastního posouzení k jednoznačným závěrům ohledně souladu sjednávané mezivládní dohody nebo změny s právem Unie, informuje o tom před uzavřením jednání Komisi a předloží jí návrh dohody nebo změny, včetně jejich příloh.

2. Komise do čtyř týdnů ode dne obdržení návrhu dohody nebo změny, včetně jejich příloh, dotyčný členský stát informuje o jakýchkoli pochybnostech, jež má ohledně souladu návrhu mezivládní dohody nebo změny s právem Unie. Neodpoví-li Komise během této lhůty, má se za to, že žádné pochybnosti nemá.

3. Pokud Komise informuje dotyčný členský stát o svých pochybnostech podle odstavce 2, sdělí dotyčnému členskému státu své stanovisko ohledně slčitelnosti daného návrhu dohody nebo změny s právem Unie do deseti týdnů od jeho obdržení (dále jen „přezkumná lhůta“). Se souhlasem dotyčného

členského státu může být přezkumná lhůta prodloužena. Pokud Komise během přezkumné lhůty nevydá žádné stanovisko, má se za to, že nevznesla žádné námitky.

4. Vyžadují-li to okolnosti, lhůty uvedené v odstavcích 2 a 3 se po dohodě s Komisí zkrátí.

Článek 7

Koordinace mezi členskými státy

Komise usnadňuje a podporuje koordinaci mezi členskými státy s cílem:

- a) posoudit vývoj v souvislosti s mezivládními dohodami a usilovat o soulad a soudržnost ve vnějších vztazích Unie v oblasti energetiky s producentními, tranzitními a spotřebitelskými zeměmi;
- b) určit společné problémy v souvislosti s mezivládními dohodami a zvážit vhodná opatření pro řešení těchto problémů, a případně navrhnout řešení;
- c) na základě osvědčených postupů a po konzultaci s členskými státy vypracovat dobrovolná vzorová ustanovení, jejichž používání by významně zlepšilo soulad budoucích mezivládních dohod s právem Unie;
- d) v příslušných případech podporovat utváření vícestranných mezivládních dohod za účasti několika členských států nebo Unie jako celku.

Článek 8

Podávání zpráv a přezkum

1. Komise předloží do 1. ledna 2016 zprávu o uplatňování tohoto rozhodnutí Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru.

2. Ve zprávě Komise zejména posoudí míru, v níž toto rozhodnutí napomáhá souladu mezivládních dohod s právem Unie a vysoké úrovni koordinace mezi členskými státy v souvislosti s mezivládními dohodami. Dále posoudí dopad tohoto rozhodnutí na jednání členských států se třetími zeměmi a přiměřenost oblasti působnosti tohoto rozhodnutí a postupů v něm stanovených.

3. Po předložení první zprávy uvedené v odstavci 1 tohoto článku Komise každé tři roky informuje Evropský parlament a Radu o informacích obdržných podle článku 3 a přitom náležitě dbá ustanovení o důvěrnosti obsažených v tomto rozhodnutí.

Článek 9

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 10

Určení

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

Ve Štrasburku dne 25. října 2012.

Za Evropský parlament
předseda
M. SCHULZ

Za Radu
předseda
A. D. MAVROYIANNIS